

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Centru (jud. I. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc)

DECIZIE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera”, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tower Grup” cu privire constatarea valabilității contractului de locațiune, constatarea faptului transmiterii bunului și repararea prejudiciului,

la cererea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Tower Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alternosfera” cu privire la rezoluțiunea contractului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, prin care a fost respinsă cererea apelantului Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” privind scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a t ă :

La 12 septembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată către Societatea cu Răspundere Limitată „Tower Grup” privind constatarea valabilității contractului de locațiune, constatarea faptului transmiterii bunului și repararea prejudiciului.

Solicită reclamantul constatarea valabilității contractului de chirie a spațiului nelocativ nr. 2026 din 05 august 2016 încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tower Grup” și Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera”; constatarea transmiterii de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tower Grup” a gheretei nr. 2026 în folosință Societății cu Răspundere Limitată „Alternosfera”, conform contractului de chirie; încasarea prejudiciului cauzat în mărime de 128 197, 27 lei, venitului ratat pentru toată perioada de valabilitate a contractului nr. 2026 din 05 august 2016 în mărime de 1 180 035, 67 lei; precum și compensarea prejudiciului moral cauzat pentru rezilierea ilegală a contractului de chirie a spațiului nelocativ în mărime de 200 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a instanței de fond din 24 ianuarie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” a fost scutită de la plata taxei de stat, ultima achitând doar 5 270 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, Societatea cu Răspundere Limitată „Tower Grup” a înaintat cerere reconvențională către Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” cu privire la rezoluțiunea contractului.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 27 aprilie 2017 a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” și cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tower Grup”.

La 25 mai 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral. Totodată, a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017 a fost respinsă cererea apelantului Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” privind scutirea de la plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera”, fiindu-i acordat termen apelantei pentru a prezenta dovezile de achitare a taxei de stat și apelul motivat până la data de 24 octombrie 2017, ora 11.00.

Totodată s-a explicat că în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat și a apelului desfășurat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 12 octombrie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” a declarat recurs și ulterior la data de 13 noiembrie 2017 a depus supliment la cererea de recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017 cu pronunțarea unei noi încheieri prin care să fie scutită parțial de la plata taxei de stat pentru înaintarea cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, o consideră neîntemeiată, ilegală și emisă cu aplicarea eronată a normelor legale.

Menționează că se află într-o situație materială precară și dificilă, iar pe conturile bancare lipsesc surse financiare pentru posibilitatea achitării integrale a taxei de stat, fapt confirmat prin actele anexate la materialele cauzei.

Opinează că acțiunile instanței de apel pot fi interpretate doar ca îngădire intenționată a accesului liber la justiție.

Conform prevederilor art. 425 Cod de Procedură Civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 03 octombrie 2017(f.d.206-208), iar cererea de recurs a fost depusă la 12 octombrie 2017, Colegiul consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de Procedură Civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni, într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” întemeiat și pasibil de a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. lit. b) și c) Cod de Procedură Civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare; să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Actele cauzei certifică faptul că prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 27 aprilie 2017 a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” și cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tower Grup”.

Ulterior, manifestând dezacord față de hotărârea primei instanțe, la 25 mai 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” a declarat apel nemotivat împotriva acesteia, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral. Totodată, a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, a fost respinsă cererea apelantei Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” privind scutirea de la plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera”, fiindu-i acordat termen pentru a prezenta dovada de achitare a taxei de stat și apelul motivat până la data de 24 octombrie 2017, ora 11.00.

S-a explicat că în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat și a apelului desfășurat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

În termenul acordat apelanta a prezentat cererea de apel motivată (f.d.169-181, Vol. II).

Totodată, din actele cauzei se atestă că apelantul/recurentul a achitat parțial taxa de stat în sumă de 4 000 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1309 din 24 mai 2017(f.d.145, Vol. II) și ordinul de plată nr. 1443 din 12 octombrie 2017 (f.d.218, Vol. II).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din speța dată, în raport cu probele anexate la dosar consideră oportun de a reliefa prevederile art. 85 alin. (4) Cod de Procedură Civilă care statuează expres că în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de la plata taxei de stat sau de la plata unei părți a ei.

Instanța de recurs reține că în dispoziția normei de drept procedural citate, legiuitorul a lăsat instanței de judecată prerogativa de a decide, asupra necesității scutirii integrale sau parțiale a persoanei fizice sau juridice de la plata taxei de stat, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens.

În contextul dat, apelantul-recurent Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera”, ca probe care certifică imposibilitatea achitării taxei de stat pentru depunerea apelului a administrat la dosar copia certificată a extrasului de cont de la Banca Comercială „Mobiasbanca Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni, potrivit căruia se confirmă că suma totală disponibilă este de 93, 14 lei (f.d.219, Vol. II).

Efectuând calculul taxei de stat, Colegiul stabilește că acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” este patrimonială în valoare totală de 1 508 232, 94 lei. La depunerea cererii de apel taxa de stat este în mărime de 33 935, 24 lei.

Având în vedere faptul că apelanta a achitat 4 000 lei, ultima urmează a fi scutită de achitarea sumei de 29 935, 24 lei.

În aceste condiții, Colegiul constată ca fiind neîntemeiată poziția instanței de apel prin care a respins cererea apelantei Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” privind scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru declararea apelului, or, actele administrate la dosar, enunțate supra, permit instanței de recurs de a concluziona despre posibilitatea scutirii parțiale a apelantului/recurent Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” de la plata taxei de stat pentru declarare apelului.

În acest sens, instanța de recurs menționează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă (cauza Clinov contra Moldovei, Tudor-Comerț contra Moldovei, Teltronic-CATV contra Poloniei) a statuat că dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv și persoana este lipsită de resurse financiare. Curtea Europeană a arătat că în toate cazurile, instanța de judecată trebuie să examineze posibilitatea reducerii quantumului acestei sau scutirea creditorului care invocă situația grea financiară.

Respectiv, se menționează că probele prezentate de către recurent, demonstrează cu certitudine imposibilitatea acestuia de a achita integral taxa de stat la depunerea apelului în cauza dată.

Astfel fiind instanța de apel neîntemeiat, prin încheierea din 03 octombrie 2017, a respins cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Distinct de cele relatate, având în susținere și prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, instanța de recurs consideră că cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat urmează a fi admisă.

Or, Colegiul conchide că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecare în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o

instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Astfel, ținând cont de faptul că concluzia instanței de apel exprimată în încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017 este neîntemeiată, fiind prezente la caz încălcări de procedură ce afectează însăși substanța dreptului părților la un proces echitabil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea recurată, a admite cererea privind scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru declararea apelului și a restitui prezenta cauză pentru judecarea apelului în instanța de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. lit. b) și c) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tower Grup” cu privire constatarea valabilității contractului de locațiune, constatarea faptului transmiterii bunului și repararea prejudiciului și cererea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Tower Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alternosfera” cu privire la rezoluțiunea contractului, cu pronunțarea unei noi hotărâri sub formă de încheiere prin care:

Se admite cererea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera”, cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, pentru declararea apelului.

Se scutește parțial Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” de la plata taxei de stat în mărime de 29 935, 24 lei, pentru declararea apelului.

Cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alternosfera” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tower Grup” cu privire constatarea valabilității contractului de locațiune, constatarea faptului transmiterii bunului și repararea prejudiciului și cererea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Tower Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alternosfera” cu privire la rezoluțiunea contractului, se remite în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea apelului.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu